"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year $4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік $4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НАСТУП ВУГЛЕВИХ ХИЖАКІВ НА МАЙНЕРСЬКУ ЮНІЮ.

ВЛАСТИТЕЛІ ЛОМЛЯТЬ КОНТРАКТИ. — ЛИСТ ВЛАСТИТЕЛІВ ДО МАЙНЕРІВ. — БЮТЬ СВОЇХ НАЙМИТІВ. — РАДЯТЬ ВІДРУБАТИ ГОЛОВУ ТОМУ, ЩО ВОНА СЛАБА. — МАЙНЕРІ НА КРОВС НЕСТ ПЕС КЛИЧУТЬ ШЕРМАНА ДО БОРОТЬБИ ЗА ЮНІЮ. — БОРОТЬБА ПОВИННА ЙТИ НЕ ЗА ШЕРМАНА І СПІЛКУ, АЛЕ ЗА ЮНІЮ.

Боротьба між майнерами 18. дістрікту і властителями майнів вже знову на порядку денному. Цим разом компанії отверто повели боротьбу на знищення майнерської юнії.

Всякі підписані контракти для капіталістів — це кусники паперу, які їх ні до чого не зобовязують. Нині підписали, завтра зломили, а ти йди і шукай на них права. Це коли робітник або фармер підпише контракт з капіталістом і не додержить, то його обдеруть як Сидорову козу.

Минулої осени властителі копалень на заході Канади підписали побідний контракт з майнерами, самі змусили майнерів до підписання того контракту, а нині той контракт самі ломлять.

В Гилкрест компанія замкнула майни і вигнала майнерів на вулицю. Продержавши якийсь час майни закненими, вона нараз проголосила, що принимає робітників до роботи на тій умові, на якій тепер робітники працюють у Ферні, тобто за 15 процент знижки заробітної платні і без юнії. Не зовсім без юнії, але з босівською юнією.

Компанія в Гилкрест розіслала листи всім своїм майнерам, в яких вона з лисячим хистом пояснює робітникам, що їх інтереси є ідентичні з інтересами компанії. Але найголовніше в тім листі — це те, як компанія відплачується своїм наймитам, юнійним лідерам. Дуже добре відплачується. Коли-б так ця відплата не відбивалася на робітничій спині, то можна-б сказати: так їм і треба.

В свому листі до майнерів компанія підсуває робітникам цікаву статистику, якою б'є по головах юнійних лідерів. "Пожалівши" робітників, що за минулих 12 місяців вони виробили всего лише 43 дні, компанія каже, що вона втратила гроші, робітники втратили свій зарібок, а "юнійні аґітатори" нажилися. В листі говориться, що сама кемпа в Гилкрест заплатила за останніх 10 літ $64,584.00 юнійного фонду. Відтак компанія робить такий підсумок:

"Коли-б ці гроші вкладати в підприємство два рази річно за шестий процент, то нині ця сума зросла-б до $85,000.00. На скільки цю суму збільшили ваші урядники по нинішний день? Ні на цент. Вони тримають ці гроші для себе самих, а вам кажуть страйкувати".

Так з далеку й хитро підходить компанія робітників. Мовляв, ми з вами зовсім добре зжилися-б, тільки вас зводять ваші юнійні лідери, які живуть на ваш рахунок. Це підход компанії до найбільш темних і несвідомих робітників.

"Ваші дістріктові урядники кажуть вам, що контракт з властителями кінчається аж 30. вересня і ви повинні краще страйкувати, чим піти на уступки"....

І далі в листі говориться, що юнійні урядники самі в минулому ломили контракти, а компанія... О, компанія все робить в інтересі робітників, а інтерес робітників цілком сходиться з інтересом компанії.

Таку казочку про білого бичка оповідає компанія в свому листі майнерам і каже їм записуватися до праці, бо скоро лише набереться потрібне число робітників, вона отворить майну.

Так підступно йде компанія до розбиття майнерської юнії, складаючи всю вину за тяжке положення майнерів на "юнійних аґітаторів".

Що юнійні лідери 18. дістрікту довели майнерів до тяжкого положення — це так. Що завдяки їх подлій політиці майнерська юнія 18. дістрікту втратила свою боєздатність, це неоспоримий факт. Тільки-ж ніхто не лічить болю голови чоловіка в той спосіб, що відрубує йому голову. А компанія побачивши слабість майнерської юнії, підняла свій меч над нею. Убивши юнію, вона тим самим відрубає майнерам, хоч тепер слабу, але все-ж таки голову.

Це майнері повинні собі затямити. І то не тільки майнері на Гилкрест, але в цілому дістрікті. Удар по Ферні минулої осени був ударом по цілому дістріктові. Уступка юнійних лідерів компанії при заключенню контракту минулої осени, дала компанії змогу повести наступ дальше на заробітну платню. Перші сепаратні угоди поодиноких кемпів з властителями, були першими ударами по юнії, по солідарности між майнерами.

Треба бути сліпим, божевільним, щоб не бачити і не знати цего. Майнері, всі члени одної юнії, брати по праці і по клясі вийшли солідарно на страйк, а їх юнійні лідери поїхали по кемпах і почали заключувати сепаратні угоди з властителями. Одні робітники пішли до праці, а другі дальше в голоді й холоді зводили боротьбу за своє істнування і за істнування тих, які вернули до праці, бо від наслідку закінчення страйку залежала платня й тих, що працювали.

Ось в чому злочин юнійних лідерів.

Компанія тепер їх картає. Розуміється, бо Мавр вже свою службу відслужив. Пілсудському був потрібний Петлюра тоді, коли мав за собою сяке-таке військо. Компанія з юнійними лідерами говорила тоді, коли була сильна юнія.

Який-же тепер вихід? Піти на уступки компанії тому, що погані юнійні лідери? Зректися юнії також з тої самої причини? Це було-б найбільшою поражкою для майнерів.

Ні, майнерам треба якнайскорше шукати виходу з того зачарованого кола, в яке їх поставили юнійні лідери і властителі. Майнері в Кровс Нест Пес в тім напрямі зробили вже перший крок. Вони скликали в Блеймор конференцію і ухвалили резолюцію, щоб Шерман проголосив генеральний страйк в цілому дістрікті. Не хочеться вірити, щоб Шерман це зробив. Плазун може тільки повзати, а не літати. А хоч і проголосить страйк, то на те, щоб відтак піддатися компанії.

Зробивши перший крок, майнері Кровс Нест Пес, як найсильніша група, повинні зробити й другий — це скликати загальну надзвичайну конференцію майнерів цілого дістрікту, а та конференція повинна повести безпощадну боротьбу навіть понад голову Шермана, за врятування юнії. Юнія мусить бути врятована за всяку ціну. Без юнії майнері стануть безсловесними рабами визискувачів. Не стане завтра юнії, післязавтра буде нова знижка платні, будуть викинені з роботи всі активні майнері, а ті, що остануть, будуть зведені на степень безвольних рабів.

Компанія знає силу юнії і тому пише робітникам про ті десятки тисяч доларів, що вони виплатили юнії. Так, робітники виплатили юнії і може нічого, або дуже мало від неї дістали підчас страйку, але вони при юнії все-ж таки мали більш менш таку платню, з якої могли вижити. За десять літ майнері Гилкрест заплатили юнії $64,584.00, а без юнії вони два рази більше заплатять компанії за один рік. Вони заплатять її останній цент, всю свою силу, а після цего компанія викине їх з роботи, як викидають з хати непотрібну ганчірку.

Тому майнері 18. дістрікту повинні дружно стати до боротьби за юнію. Не за Шермана, не за зрадничих юнійних лідерів, але до завзятої боротьби за юнію, товариші, бо з істнуванням юнії звязане істнування самих майнерів!

Робітник.

КОМПАРТІЯ КАНАДИ ПРО СТРАЙК МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІЇ.

Центральний Виконавчий Комітет Комуністичної Партії Канади видав нову відозву з приводу страйку майнерів в Новій Скошії. У відозві звертається увагу канадійських робітників на те, що капіталістична кляса уживає тепер нової тактики, щоб здавити страйк майнерів. Домініяльний уряд, який є союзником Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен, боїться вислати військо на здавлення страйку, бо в Канаді сподіються нових виборів і вислання війська було-б використане консерватистами проти ліберalів. В виду цього буржуазія робить иншого рода інтервенцію в Новій Скошії, щоб спасти Беско, а іменно вона "милосердиться" над майнерами й допомагає їм. Ц.В.К. партії звертає увагу, що того рода інтервенція є небезпечніша для майнерської справи, як пряма військова інтервенція.

Ціллю капіталістів є представити крізу в Новій Скошії як свого рода землетрус або голод, що заслугує на філянтропічну допомогу. В цей спосіб вони сподіються затерти клясові ріжниці, підкопати боєвого духа майнерів, відвернути їхню увагу від дійсної причини крізи — немилосердного економічного визиску майнерів зі сторони Беско — і від негайної потреби майнерів — праці й платні, за яку можна було-б вижити. Є це найбрудніша гра, яку буржуазія колинебудь грала. І небезпека полягає в тому, що й провідники майнерів можуть датися зловити на цю гру.

Як відомо, Червоний Інтернаціонал Професійних Союзів і російські майнері прислали на допомогу страйкуючим майнерам 5,000 доларів. Горожанський Комітет, який завідує допомоговою акцією серед майнерів, відмовився приняти ці гроші на тій підставі, що це було-б "тлумачене як більшовицька пропаганда". Такий крок Горожанського Комітету є прямою зневагою міжнародньої робітничої солідарности. І дивним виглядає, що майнерська екзекутива — екзекутива тих славних боєвих робітників, що свого часу зголосили були своє приступлення до Червоного Інтернаціоналу Профсоюзів — настільки забула себе, що дозволила пройти цьому випадкові без ніякого протесту. Центральний Виконавчий Комітет К.П.К. звертає увагу робітникам, що не є ще за пізно заснувати Робітничий Допомоговий Комітет, щоб задемонструвати, що 5 тисяч доларів від наших товаришів в Радянському Союзі є дорощі для робітників, ніж всі міліони буржуазії.

Капіталістична кляса вже вмішалася в страйк в Новій Скошії в користь Беска. Тепер черга на робітників розпочати боєву інтервенцію в користь майнерів. Крім допомоги, яка тепер конечно потрібна страйкуючим майнерам, робітництво Канади повинно також ужити своєї індустріяльної сили, щоб примусити Беско сповнити домагання майнерів. Так як пп. Мур і Дрепер (голова і секретар Трейдс енд Лейбор Конгресу) не роблять нічого в цій справі, Ц.В.К. Комуністичної Партії закликає всіх боєвих робітників в залізничій і транспортовій індустрії, щоб вони негайно зажадали інтервенції залізничих і транспортових робітників, аби спасти майнерів, їх самих та цілу канадійську робітничу клясу від поражки з рук Беска й канадійського капіталізму.

І ЧОГО ВІН ЛАЄТЬСЯ?

— І чого він так лається? — запитав мене один товариш, показуючи редакційну статтю в "Укр. Голосі" з 18. березня, 1925 р.

І справді — чого він лається?

Недавно тому лаяв Мусія. Байдуже! Але в дальших числах почав лаяти Українців взагалі... Всіх на купу.

Свою редакційну статтю "Укр. Голос" з 18. березня так таки й починає лайкою на всіх Українців. Ось слухайте:

"Живе в теплих краях птах, що називається струс. Славний він з кількох річей: він найбільший птах в світі, дуже сильний, не зможе літати, тільки бігає і — дуже дурний. Дурнота його показується найлучше в разі небезпеки. Замісць боронитися після своєї сили, або бодай втікати, він ховає голову в пісок і чекає. Він думає собі, що як сховає голову, то вже цілий сховався, і що як він нічого не бачить, то й його самого не видно.

Українці нагадують струса під деякими зглядами. Один з найбільших народів світа, нарід сильний і здібний, але в случаю небезпеки безпорадний. Коли небезпека, Українець найрадше ховає голову в пісок і думає собі, що вже все добре.

Ось маєте. Українці — "один з набільших народів світа, нарід сильний і здібний але"... дурний, як струс.

І чим той "сильний і здібний" український народ заслужив таку нагану "Укр. Голосу"?

Читаємо дальше і бачимо. Заслужив нагану тим, що греко-католицькі попи присягаються на вірність Польщі.

І при чім-же тут український народ? Идуть попи на службу до польської шляхти — хай за ними й путь пропаде. Хіба за це треба цілий народ називати дурним струсем?

Лаяв-би собі попів за їх вчинки — так ні, народ мусить відповідати за всяку погань.

Хвалив колись попід небеса Петлюру — тепер води в рот набрав. Співав осанна Назарукові, тепер й його чеше... за Скоропадського. А колись сам писав "Не кидайте Скоропадському колоди під ноги".

А в демократії то так таки завсім заплутався.

В редакційній статті з 25. березня, вилаявши "з-легка" комуністів і "по батьківськи" посваривши гетьманців, "Укр. Голос" такої співає про демократію:

Ми живемо в демократичній країні. Ми користаємо з її прав і порядків. Коли нам тутешні порядки не подобаються, то нечесно поступаємо, як тут заваджаємо. Коли подобаються нам тутешні порядки, то нечесно поступаємо, як стараємося, аби старий край їх в себе не запровадив.

А далі:

"Се роблять наші гетьманці так само, як і комуністи. Вони не проти того, щоби самим користати з благодатей демократії, але рівночасно кидають на ню болотом і бажають її загибели".

Лишимо гетьманців "Укр. Голосові" (один другого варта), а поглянемо на демократію.

Подобаєтья нині "Укр. Голосові" демократія. Дуже подобається. Закони її гарні і на Україні здалося-б такі запровадити. Кому не подобається — забирайся геть звідси. Святилася-б демократія і справа скінчена.

А колись то ось як та демократія виглядала в очах "Укр. Голосу"..

"В імя демократизму і цивілізації взивають людей до найбільших жертв, до найбільшої посвяти.

А на ділі всі ті слова показуються брехнею.

Нема демократичних держав, нема демократичних урядів. Нема поклонників цивілізації як що цивілізацією не називати знарядів і овочів рабунку, убійства і неволі.

Коли-б можна нарисувати обличчя людської душі, так ми побачили-б рисунки не цивілізаторів, але львів, тигрів, гієн, вовків, злодіїв і убійників.

Право голосу, право робити хрестики на виборчій картці, це ознака демократії.. Але хіба ці хрестики не те саме, що тут заведено? Ні, ні, ні!

Горожани роблять хрестики на виборчих картках, а уряди ставлять хрестики на могилах тих, яких вони убивали і убивають за те, що ті хочуть жити свобідним демократичним життям.

Так на ділі виглядає нинішний демократизм, нинішна цивілізація держав світа!"

Так то писав колись "Укр. Голос" про демократію. Цей самий греко-православний "Укр. Голос", що нині розпинається за демократію і готовий вигнати з країни всіх тих, що її не покланяються.

Ще так недавно демократію і її цивілізаторів називав львами, тиграми, гієнами, вовками, злодіями і убійниками, а нині відгрожується тим, хто не покланяється тим цивілізаторам.

І зрозумій чого він хоче.

Попи присягають на вірність польській шляхті і за це "сильний і здібний" український народ нагадує "Укр. Голосові" дурного струса.

Пора-б вже, щоб "Укр. Голос" покопався в розумі своїх редакторів. Там щось в їх головах дуже часто міняється демократична погода.

А за греко-католицьких попів "Укр. Голосе" не називай українського народу дурним струсем, бо сам жиєш з його ласки.

Мусій.

З міжнароднього робітничого руху

СТАРАЮТЬСЯ ПОЗБУТИСЯ КОМУНІСТІВ.

Реакційні юнійні провідники в Сеатлі відновили свої спроби виключити комуністичних делеґатів з місцевої центральної робітничої ради.

На останнім засіданні ради вони домагалися виключення шістьох делеґатів тільки на цій підставі, що вони є комуністами. Тими делеґатами є: Гансен, Прайс, Говел, Мор, Джонс і Карлсон.

З приводу цего між робітниками повстало сильне обурення. Ріжні юнії поручили своїм делеґатам рішучо не допустити до виключення комуністів з центральної робітничої ради.

ЕДО ФІМЕН ПРО ЄДНІСТЬ ПРОФРУХУ.

Секретар міжнароднього обєднання транспортовиків Едо Фімен виступив на зборах нідерландських реформістських профспілок з промовою про міжнародній політичний стан і тактику боротьби пролетаріяту.

Всяке співробітництво з буржуазією — сказав Фімен — жорстоко відбивається на робітничій клясі. Нема иншого шляху, як нещадна клясова боротьба. Ми повинні остаточно порвати з урядами капіталістичних держав. Пролетаріят доти не добється волі, доки покорятиметься наказам урядових бюр. Всі соціял-демократичні уряди Німеччини, Англії і т. ин. були дише оздобленими ширмами, під прикриттям яких капіталізм грабував робітників. Цей грабунок можливий тільки через роспорошеність пролетаріяту. Єдиний шлях до визволення пролетаріяту — в єдности Амстердама й Москви. В цій борні не може бути ні переможців, ні переможених, не мусить бути ні Амстердама, ні Москви, а лише єдиний Інтернаціонал всіх країн і народів, який стояв би на позиції клясової боротьби. В наших колах говорять, що Росіяне мають на увазі свої особливі наміри. Звичайно, вони висовують на перший плян революційну клясову боротьбу, але вони чесно прагнуть до єдности. Ми мусимо знову стати повстанцями і тільки тоді ми знайдемо шлях до нового наступу.

ОБЄДНАННЯ ІНДУСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

В Бомбеї закінчився всеіндуський конґрес профспілок. Він ухвалив низку поміркованих резолюцій. Генеральний секретар федерації залізничників у Бомбеї видав офіційне повідомлення про обєднання всіх залізничих спілок в єдину федерацію.

АРЕШТ 140 КОМСОМОЛЬЦІВ.

"Пат" повідомляє, що поліція заарештувала в помешкані профспілки кравців у Лодзі 140 комсомольців, що зібралися на мітінг.

АРЕШТИ СТУДЕНТІВ І РОБІТНИКІВ В ЮГОСЛАВІЇ.

Білгородська поліція арештувала студента за передлату журналу "Ля Федерейшин Балканік", що видається в Відні.

У Загребі зроблено трус у 50-ох комуністів студентів. Кількох студентів та двох робітників, що в них підчас трусу знайшли комуністичні брошури, арештовано. Одного студента арештовано за те, що в нього в кімнаті висів портрет Леніна.

ДЕМОНСТРАЦІЯ МОРЯКІВ АНГЛІЙСЬКИХ КОЛЬОНІЙ.

В Лондоні відбувся мітінг моряків англійських кольоній. Мітінг організувала ліва трейдюнійна меншість. Ухвалено скласти комітет організації східніх моряків.

На мітінгу виступав комуністичний посол Саклаквала, що говорив індуською мовою, а також представники лівої трейд-юнійної меншости. Після мітінгу на естраді вишикувалися англійські, індуські, арабські і нігерські моряки.

Присутні на мітінгу з захопленням вітали демонстрацію.

ДОБИЛИСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ГОЛОДУВАННЯМ.

Після 39-денного голодування звільнено в Болгарії з військової вязниці в Шилаві комуністів Лука й Марчумса, що були увязнені там.

ЛИСТ З ГАЛИЦЬКОГО СЕЛА.

"Український Прапор" з 1. березня містить слідуючий лист з Галичини:

У нас страшна нужда. Бідують всі, крім поліції й високих польських "достойників" та спекулянтів. Селяни випродують останки з хати, стайні і стодоли, щоб не вмерти з голоду. Чим прийдеться засіяти поле, ніхто не знає, хоч земля аж проситься, щоб кинути в неї зерно. Кажуть, що з воєвідств має прийти якийсь порятунок в зерні, але то хіба для кольоністів, латинників та хрунів. На Покуттю є села, де панує справдішний голод; там деякі селяни та дрібноміщани не мають раз що взяти до уст і випрошують ложку теплої страви від сусідів. Але й інтеліґенція бідує. Навіть польські урядовці нарікають на свою власну державу. Кажуть, що за Австрії були добрі часи. Більші польські патріоти потішають менших патріотчиків тим, що нібито на — Радянщині ще гірше й американською позичкою. Там тої суми як кіт наплакав. Поборгували Американці 35 міліонів доларів, як раз тільки що вистане з на два місяці на військо й на поліцію. А з чого мають инші жити, коли ціла Польща, то один жебрак? Кредиту нема, зарібку нема, хліба нема... хоч сядь та плач. Зато багато війська, поліції й жандармерії. От яка штука — та проклята Польща.

Тепер у нас збирають підписи по думці додаткових постанов до шкільного закону. Розуміється, що наш народ домагається своєї української школи. Але польські "шпектори" і жандарми шахрують як при виборах, щоби довести до того, аби в нас була польська школа. Грозять арештами, бють і називають бандитом кожного, що опирається шахрайству. "Ти з Петрушевичем тржимаш і з большевіками" — кажуть. Але нарід знає о що ходить Полякам і не дається. Але наш брат мотає собі тільки на вус, бо вірить, що прийде ще час, коли порахується з польськими підлизайками.

Ох, докучила нам та проклята Польща! Коби вже була раз добра нагода, то знали би як і що робити. Не так делікатно як у 1918 році. Аби тільки інтеліґенція не водилася зі собою за чуба, але стала разом, у згоді зі собою і народом. А нарід поможе щиро.

Гайдамака.

Такої тепер співає "Укр. Прапор" та просить бога, коли-б ще раз "була нагода". А коли в 1918-році була нагода, то тоді "міністри" обходилися з шляхтою делікатно. Хоч та нагода вернеться, тільки не для петрушевичівців. Вони своє вже видзвонили.

ХАРЧОВА СКРУТА В РУМУНІЇ.

Щоб запобігти цілковитій витраті невеликих запасів хліба в країні, румунський уряд ужив заходів, які обмежують торговлю хлібом, заборонив вивозити пшеницю, жито та ячмінь.

Деякі громади протягом кількох днів на тиждень печуть хліб тільки з кукурузи.

ЕРІО ОБІЦЯЄ ОЗБРОЇТИ РУМУНІЮ.

Орган румунських націоналітів "Лупта" повідомляє, що Еріо зобовязався на випадок, як повернеться С.Р.С.Р. врангілівську фльоту, допомогти Румунії озброїтись, щоб утворити противагу міці С.Р.С.Р. на Чорному морі.

ЧИСЛЕННІ АРЕШТУВАННЯ В БОЛГАРІЇ.

Зважаючи на вбивство вартового у Софії, болгарський уряд повідомляє про ніби-то викриту комуністичну змову. Переведено численні арешти.

Повідомляють, що арештована Гуїдчева стратила собі життя у вязниці.

Болгарська компартія оголосила відозву. В ній вона застерігає трудящих проти нової провокації уряду Цанкова й закликає Македонців не дати змоги реакції використати себе проти братнього болгарського народу.